

softconsulting

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Digitalna transformacija i korporativno upravljanje

Digitalna transformacija ima poseban značaj za korporativno upravljanje. Međunarodne korporacije i domicilne poslovne grupacije korištenjem prednosti npr. računovodstva 'u oblaku' mogu u značajnoj mjeri unaprijediti finansijske rezultate i organizacijske performanse. Prelazak na poslovanje 'u oblaku' i decentralizacija (korporativnog) upravljanja samo su početak digitalne transformacije poslovanja, koju strateški menadžment treba sprovesti kao ongoing proces, a ne kao jednokratnu aktivnost.

Šta je korporativno upravljanje?

Korporativno upravljanje je sistem nadzornih mehanizama pomoću kojih svi dobavljači presudnih resursa osiguravaju povrate na svoja ulaganja u korporaciju, s pažnjom da se ne ugrozi dugoročni prosperitet i opstanak poslovnog sistema, odnosno korporacije. Korporativno upravljanje je područje koje se bavi odnosima unutar upravljačkih struktura, kao i odnosima korporacije sa svim bitnim interesno-uticajnim skupinama. Velike korporacije, s obzirom na složenost svoje strukture, pristupaju procesima divizionalizacije organizacijske strukture i decentralizacije rukovođenja, te formiranju relativno autonomnih jedinica po djelatnostima, profitnim centrima i strateškim poslovnim jedinicama, kako bi izbjegli njihovu veliku tromost i poticali prilagođavanje zahtjevima okoline u kojoj djeluju.

Trendovi u korporativnom upravljanju

Propisi, poslovni trendovi, socio-ekonomski i tehničko-tehnološki faktori mogu, u značajnoj mjeri, uticati na način upravljanja u suvremenim korporacijama. Kako se ovi faktori uticaja mijenjaju, tako se mijenjaju i najbolje prakse za korporativno upravljanje. Neki od aktualnih trendova koje će suvremene korporacije morati uzeti u obzir su:

- povećana digitalizacija
- promjene u organizacijskoj (radnoj) kulturi
- korporativna svrha
- održivost
- društveno odgovorno poslovanje.

Od svih navedenih faktora uticaja, digitalna tehnologija transformira način upravljanja poslovnim procesima: od upravljanja lancem opskrbe temeljenog na umjetnoj inteligenciji i prediktivnoj analitici, do internetskih interakcija sa kupcima. Digitalna tehnologija pomaže u olakšavanju upravljačkih procesa uz istovremeno povećanje transparentnosti. Primjena novih tehnologija odnosno korištenje alata kao što je računovodstvo 'u oblaku' ključno je za konkurentnost suvremenih korporacija.

¹ SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba
Izvor za sliku: <https://pixabay.com/photos/meeting-office-business-team-5395615/>

softconsulting

Ključni aspekti suvremenog korporativnog upravljanja

Tri su ključna aspekta koja strateški menadžment, u suvremenim korporacijama, ne smije zanemariti pri digitalnoj transformaciji:

- IT upravljanje (engl. IT governance)
- upravljanje inovacijama (engl. Innovation governance) i
- upravljanje podacima (engl. Data governance).

IT upravljanje: U korporaciji treba osigurati primjenu adekvatnih i provjerenih digitalnih tehnologija, uspostaviti adekvatnu IT arhitekturu i pravovremeno artikulirati potencijalne IT rizike. Izazov za strateški menadžment može biti kreiranje mehanizama za praćenje koristi koje omogućava nova digitalna tehnologija, jer dioničari sve više traže da se ulaganja u IT ostvaruju uz mjerljive koristi.

Upravljanje inovacijama: Za uspješno poslovanje suvremenih korporacija, naročito onih koje se bave primjenom novih tehnologija, upravljanje inovacijama neophodno je za održavanje kontinuirane relevantnosti i održivosti na tržištu. Bez odgovarajućeg upravljanja, troškovi ulaganja u inovacije mogu brzo eskalirati. Dvije dimenzije pri upravljanju inovacijama su: nadzor nad inovacijskim postupkom i nadzor nad stvarnim sadržajem inovacije.

Upravljanje podacima: Razumijevanje značaja kvalitete podataka koji se koriste za strojno učenje i primjenu alata umjetne inteligencije, zahtjevi za metapodacima koji pomažu pri mapiranju pravih podataka za aplikaciju, razmatranje privatnosti i sigurnosti tokova podataka, što može zahtijevati promjene postojećih režima privatnosti i sigurnosti, neki su od bitnih aspekata korporativnog upravljanja zasnovanog na podacima.

Korporativno upravljanje zasnovano na podacima

Dostignuća u digitalnoj tehnologiji doprinijela su promjeni u ponašanju donosilaca strateških odluka u korporacijama i njihovim očekivanjima, te sve većem uključivanju CFO u proces donošenja poslovnih odluka. Učinkovito korporativno upravljanje započinje [sa pravim informacijama](#). U neprestano mijenjajućem okruženju korporativnog upravljanja, koje podrazumijeva povećanje javno dostupnih informacija, uključenosti dioničara i stalnih promjena propisa, pravovremeno raspolaganje pravim informacijama može biti razlika između uspješnog poslovanja korporacije i revolta dioničara u slučaju da nisu postignute očekivane korporativne performanse.

Korporacije moraju imati pristup sve većem obimu informacija, koristiti podatke za svakodnevno donošenje poslovnih odluka primjenom sofisticiranih alata, kako bi procijenili rizike. Transparentnost poslovanja postaje obavezni zahtjev u korporativnom upravljanju, a korporacije nemaju drugog izbora nego koristiti digitalne alate npr. računovodstvo 'u oblaku', kako bi poboljšale svoje prakse (internog i eksternog) izvještavanja. Suvremene korporacije moraju preispitati način na koji koriste [podatke kao poslovni resurs](#), a korporativno upravljanje treba obuhvatiti i učinkovito upravljanje podacima i njihovim iskorištavanjem za poslovno odlučivanje.

Zaključak

Za učinkovitu digitalnu transformaciju, pri korporativnom upravljanju, potrebno se usredotočiti na strateški plan, rizike i mogućnosti, te proces upravljanja promjenama. Praćenje performansi, također je veoma važno, kako bi se osiguralo da ulaganje u digitalne tehnologije rezultira dugoročnom vrijednošću za poslovanje korporacije. Također, ne smije se zanemariti i značaj organizacijske kulture, jer je organizacijska kultura prepoznata kao najvažniji faktor za uspješnost digitalne transformacije.